

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamiskeinot / nuorisovaltuusto

KPHVAHAL 05.09.2022 § 105
53/00.01.02/2022

Valmistelija Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen, nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri Jaakko Kinnunen

Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Keskeisimpänä vaikuttamiskeinona voidaan pitää hyvinvointialueen asukkaan äänioikeutta aluevaaleissa.

Hyvinvointialueilla on useita erilaisia vaikuttamistoimielimiä. Aluehallituksen on asetettava muun muassa;

- nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen *nuorisovaltuusto* tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä,
- ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen *vanhusneuvosto* sekä
- vammaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen *vammaisneuvosto*.

Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä niin, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava edellä tarkoitettujen elinten toimintaedellytyksistä.

Hallintosäännön 3. luku sisältää Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet; alueneuvottelukunta, nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja asiakasraati. Hyvinvointialueen hallituksen valtuuttamana osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen ja Perhon kunnan nuoriso- ja vapaa-ajan sihteeri Jaakko Kinnunen ovat käynnistäneet keväällä nuorisovaltuuston valmistelun yhdessä erityisesti nuorten kanssa.

Mielipiteitä, ajatuksia ja toiveita Soiten alueen yhteisen nuorisovaltuuston toimintaa koskien on kerätty huhtikuussa järjestetyssä tulevaisuustyöpajassa, johon osallistui Keski-Pohjanmaan kuntien nuorisovaltuustojen jäseniä, sekä heidän toimintaansa ohjaavia työntekijöitä. Siinä kerättyjen ja asiaa koskevien materiaalien pohjalta laadittiin esitys yhteisen nuorisovaltuuston toimintasäännöstä, joka on ollut vielä kuulemiskierroksella kuntien nuorisovaltuustoissa. Tulevaisuustyöpaja ja toimintasäännön laatiminen on ollut osana Soiten ja Kinnusen välillä sovittua opinnäytetyötutkimusta, jonka hän tekee osana HUMAK YP YAMK-opintoja.

Aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston valtuustokausittain. Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

Aluehallitukselle esitetään, että se nimeää hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon 22 jäsentä (17 + 5) ja näille varajäsenet. Lisäksi esittelijä, osa-aikainen valmistelijaksi, sihteeri ja perhepalveluiden toimialuejohtaja. Aluehallitus nimeää hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon omat kaksi edustajaansa puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Poikkeuksellisesti ja määräaikaisesti hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon esitetään valittavaksi asioiden valmistelijaksi varsinaisen esittelijän lisäksi Perhon kunnan nykyinen nuoriso- ja vapaa-ajan sihteeri Jaakko Kinnunen. Jaakko Kinnunen on suostunut tehtävään. Perusteluna on, että hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on uusi vaikuttamiselin, joka tarvitsee erityisesti toiminnan aloitukseen lisäresurssia ja konkreettista panostamista nuorten toiveisiin.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintasääntö on liitteenä Liite A §105. Toimintasääntöä tehtäessä on hyödynnetty valtakunnallista demokratia-teemaryhmää ja Suomen Nuorisovaltuustojen Liittoa (NUVA).

Päätösesitys

Aluehallitus päättää

- 1) asettaa nuorisovaltuuston valtuustokausittain;
- 2) hyväksyä liitteenä olevan toimintasäännön;
- 3) nimetä nuorisovaltuuston esittelijäksi Jussi Salmisen, osa-aikaiseksi valmistelijaksi (8-10 h/kk 30.6.2023 asti) yhteisöpedagogi Jaakko Kinnusen ja sihteeriksi perheiden palveluiden johdon sihteerin Hannele Hauhtosen;
- 4) nimetä aluehallituksesta kaksi omaa edustajaa nuorisovaltuustoon;
- 5) suositella, että alueneuvottelukunta, hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunta ja kansalliskielilautakunta kutsuisivat nuorisovaltuuston edustajan (1) kokouksiinsa;
- 6) hyväksyä nuorisovaltuuston järjestäytymiskokouksessa yhden nimetyn jäsenen ja varajäsenen edustajiksi hyvinvointialueen aluevaltuustoon.

Kivelä esitti, että kohdassa 6. edustajia ja varaedustajia olisi yhden sijaan kaksi. Kannianen kannatti Kivelän esitystä.

Hyvinvointialuejohtaja muutti kokouksessa kohdan 6. mukaista esitystään;

Aluehallitus päättää

- 6) hyväksyä nuorisovaltuuston järjestäytymiskokouksessa kahden nimetyn jäsenen ja kahden varajäsenen edustajiksi hyvinvointialueen aluevaltuustoon.

Päätös

Kohdat 1.-3. sekä 5. hyväksyttiin ja hyvinvointialuejohtajan muutettu esitys kohdassa 6. hyväksyttiin.

Kohdan 4. osalta valittiin edustajiksi jäsenet Piia Rautiola (varajäsenenä Pasi Kanniainen) sekä Pirjo Urpilainen (varajäsenenä Margita Lukkarinen).

Merk. asiaa esittelivät kokouksessa osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen ja nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri Jaakko Kinnunen.